



## Plan for å sikre elevene et trygt og godt skolemiljø ved Den Norske Skole Gran Canaria

Vi har som mål at våre elever skal oppleve mestring både faglig og sosialt. Vi skal legge vekt på åpenhet og respekt.

Alle skolens ansatte har plikt til å følge med på hva som skjer og gripe inn om de ser uønsket adferd i forhold til å sikre elevene et trygt og godt skolemiljø jfr. 9A i opplæringsloven.

Vi legger vekt på:

- tydelig ledelse på alle nivå for å forebygge, avdekke og håndtere uønsket adferd.
- samarbeid mellom hjem og skole for å forebygge, avdekke og håndtere krenkende ord og handlinger.
- Gjøre kjent skolens handlingsplan mot antisosial adferd.
- Et fastlagt og kontinuerlig program som et ledd i skolens forebyggende arbeid.





## **Opplæringsloven kapittel 9A elevane sitt skolemiljø**

### **§ 9A-1. Verkeområdet for kapitlet**

Kapitlet her gjeld for elevar i grunnskolen og den videregående skolen. Kapitlet gjeld og for elevar som deltek i leksehjelpordningar og i skolefritidasordningar, med unntak av §§ 9A-10 og 9A-11.

### **§ 9A-2 Retten til eit trygt og godt skolemiljø**

Alle elevar har rett til eit trygt og godt skolemiljø som fremjar helse, trivsel og læring.

### **§ 9A-3 Nulltoleranse og systematisk arbeid**

Skolen skal ha nulltoleranse mot krenking som mobbing, vald, diskriminering og trakassering

Skolen skal arbeide kontinuerleg og systematisk for å fremje helse, miljø og tryggleiken til elevane, slik at krava i eller i medhald av kapitlet blir oppfylte. Rektor har ansvaret for at dette blir gjort.

### **§9A-4 Aktivitetsplikten for å sikre at elevane har eit trygt og godt psykososialt skolemiljø,**

Alle som arbeider på skolen, skal følgje med på om elevane har eit trygt og godt skolemiljø, og gripe inn mot krenking som mobbing, vald, diskriminering og trakassering dersom det er mogleg.

Alle som arbeider på skolen, skal varsle rektor dersom dei får mistanke om eller kjennskap til at ein elev ikkje har eit trygt og godt skolemiljø. Rektor skal varsle skoleeigaren i alvorlege tilfelle.

Ved mistanke om eller kjennskap til at ein elev ikkje har eit trygt og godt skolemiljø, skal skolen snarast undersøkje saka.

Når ein elev seier at skolemiljøet ikkje er trygt og godt, skal skolen så langt det finst eigna tiltak sørgje for at eleven får eit trygt og godt skolemiljø. Det same gjeld når ei undersøking viser at ein elev ikkje har eit trygt og godt skolemiljø.

Skolen skal sørgje for at involverte elevar blir høyrde. Kva som er best for elevane, skal vere eit grunnleggjande omsyn i skolen sitt arbeid.

Skolen skal lage ein skriftleg plan når det skal gjerast tiltak i ei sak. I planen skal det stå

- a) kva problem tiltaka skal løyse
- b) kva tiltak skolen har planlagt
- c) når tiltaka skal gjennomførast
- d) kven som er ansvarleg for gjennomføringa av tiltaka
- e) når tiltaka skal evaluerast.

Skolen skal dokumentere kva som blir gjort for å oppfylle aktivitetsplikta etter første til femte ledd.



### **§ 9A-5. Skjerpa aktivitetsplikt dersom ein som arbeider på skolen, krenkjer ein elev**

Dersom ein som arbeider på skolen, får mistanke om eller kjennskap til ein annan som arbeider på skolen, utset ein elev for krenking som mobbing, vald, diskriminering og trakassering, skal vedkommande straks varsle rektor. Rektor skal varsle skoleeigaren. Dersom det er ein i leiinga ved skolen som står bak krenkinga, skal skoleeigaren varslast direkte av den som fekk mistanke eller kjennskap til krenkinga. Undersøking og tiltak etter § 9A-4 tredje ledd skal setjast i verk straks.

### **§ 9A-6. Fylkesmannen si handheving av aktivitetsplikta i enkeltsaker**

Dersom ein elev ikkje har eit trygt og godt skolemiljø, kan eleven eller foreldra melde saka til Fylkesmannen etter at saka er teken opp med rektor.

Fylkesmannen skal avgjere om aktivitetsplikta etter §§ 9A-4 og 9A-5 er oppfylt. Dersom saka ikkje er teken opp med rektor, eller om det er under ei veke sidan ho vart teken opp, skal Fylkesmannen avvise saka, med mindre særlege grunnar gjer dette urimelig. Det same gjeld dersom saka ikkje gjeld skolemiljøet på skolen der eleven går når saka blir meldt til Fylkesmannen.

Skolen og skoleeigaren skal utan hinder av lovfesta teieplikt leggje fram alle opplysningar som Fylkesmannen meiner må til for å greie ut saka. Fylkesmannen skal sørgje for at involverte elevar blir høyrde. Kva som er best for elevane, skal vere eit grunnleggjande omsyn i Fylkesmannen si saksbehandling.

Kjem Fylkesmannen til at skolen ikkje har oppfylt aktivitetsplikta etter §§ 9A-4 og 9 A-5, kan Fylkesmannen vedta kva skolen skal gjere for å sørgje for at eleven får eit trygt og godt skolemiljø. Det skal setjast ein frist for gjennomføringa av vedtaket, og Fylkesmannen skal følgje opp saka. Fylkesmannen kan vedta reaksjonar etter skolen sitt ordensreglement, jf. § 9A-10, eller at ein elev skal byte skole, jf. § 8-1 fjerde ledd

Avgjerda til Fylkesmannen er eit enkeltvedtak og kan påklagast etter reglane i forvaltningsloven. Skoleeigaren har ikkje klagerett.





## 1 Definisjoner av krenkende atferd

DNSGC sine definisjoner:

### **Krenkende atferd**

er en fysisk, verbal eller en ikke verbal handling som bryter grensen for hva mottaker synes er akseptabel.

### **Mobbing**

av barn er handlinger fra voksne og-/eller barn som hindrer opplevelsen av å høre til, å være en betydningsfull person i fellesskapet og muligheten til medvirkning. (jmf Lund Helgelan, Kovac 2017)

### **Vold**

er enhver handling rettet mot en annen person som ved at denne handlingen skader, smerter, skremmer eller krenker, og får den personen til å gjøre noe mot sin vilje eller å slutte og gjøre som den vil. (Jmf. Isdal, ATV 2016)

### **Rasisme**

innebærer at noen blir forskjellsbehandlet eller plaget, for eksempel på grunn av rase, nasjonalitet eller etnisk opphav.

### **Diskriminering**

betyr at en person blir dårlig behandlet eller trakassert, for eksempel på grunn av kjønn, funksjonsevne, tro, hudfarge eller opprinnelse.

### **Seksuell trakassering**

er uønsket oppmerksomhet som er plagsom for den oppmerksomheten rammer. Trakassering på grunn av kjønn er definert som uønsket adferd knyttet til en persons kjønn der denne adferden virker eller har til formål å krenke en annens verdighet.





## 2 HOLDNINGSARBEID

Holdningsarbeidet starter i hjemmet, og skolen følger det opp.

Ved vår skole har vi inspeksjonsvakter som tar imot elevene ved starten av skoledagen og skolen har prioritert et tett inspeksjonssystem. Inne i klasserommet har alle elevene vært med på å utforme klasseregler, som er i samsvar med skolens ordensreglement. Disse er klare, og det er viktig at alle følger dem. Forutsigbarhet er en viktig faktor i hverdagen.

Ute skal vi også ha klare regler. Voksne er pålagt å straks griper inn om noe er i ferd med å utvikle seg. Barna blir oppfordret til å rapportere til skolens ansatte ved uønsket adferd

Alle som arbeider ved skolen er gode rollemodeller som med omsorg og respekt gir elevene hjelp til å praktisere en atferd som ikke krenker andre.

Det er viktig at alle samarbeider rundt orden og struktur i klasserommet. All forskning viser at elever er trygge der de vet det er grenser, og der det er tydelige klasseledere.

Det skal umiddelbart gis reaksjoner hver gang noe negativt er i ferd med å utvikle seg samtidig som at det er like viktig å rose de positive situasjonene.

Respekter et hovedområde innenfor skolens arbeid med et godt psykososialt læringsmiljø. Respekt for hverandres likheter og ulikheter, samt andres eiendom. Det skal være lov til å være annerledes, ingen skal plages av den grunn.

Skolens arbeid med å sikre elevene et godt psykososialt læringsmiljø skal være strukturert, målrettet og kvalitetssikret. Plan for aktiviteter og tiltak legges ut på skolens årshjul. Disse skal gjennomføres på alle trinn.

Oppstart av nytt skoleår med fokus på relasjonsbygging:

- Inspeksjon for alle ansatte i alle friminutt første skoleuke.
- Avsatt tid på trinnene til bli- kjent- aktiviteter.
- Kurvfest på alle trinn sammen med foresatte og søsken.
- Overnatting for alle trinn. 1-3.trinn på skolen, 4.- vgs på campingtur. Trinnets assistenter og lærere deltar.
- Tidlig avholdte foreldremøter.
- Oppstart av skolens program Trygghet, trivsel og vennskap. (TTV)

Forebyggende arbeid gjennom skoleåret:

- Tett inspeksjon i friminutter
- 10 timer avsatt til arbeid med TTV fast gjennom skoleåret. Felles tema for alle trinn. Alderstilpasset.
- Jevnlige elevsamtaler både med faglærere og kontaktlærer om elevens psykososiale skolemiljø.
- Samtaler med skolens sykepleier og helseteam.
- Fast avsatt tid på avdelingsmøter for oppfølging av den enkelte elev mht. psykososialt læringsmiljø.
- Samarbeidsmøter for ansatte rundt elever med særskilte utfordringer.
- Elevrådsarbeid rundt trygghetsskapende tiltak.



- Sosiometriske undersøkelser gjennomføres to ganger pr. år. Oppfølging og tiltak på avdelingsmøter.
- Gjennomføring av elevundersøkelsen. Oppfølging på avdelinger og i elevråd.
- Gjennomføring av relasjonsanalyse elev- lærer, lærer- elev. Oppfølging av ansatte på trinn.
- Tett samarbeid skole/hjem. Telefon og mail.
- Rask tilbakemelding til hjemmet ved særskilte hendelser

Det er viktig at elevrådet og FAU i sine møter snakker om skolemiljøet, særlig med tanke på å komme med innspill til skolens ledelse og ansatte.

Hjemmet er den viktigste arena for holdningsskaping og oppfølging. Det er viktig med felles forståelse slik at skole og hjem ikke motarbeider hverandre. Tett samarbeid vil være en forutsetning.

### 3 Avdekking

Utdanningsdirektoratets elevundersøkelse gjennomføres hver høst. Der blir elevene spurt om det psykososiale miljøet ved skolen. Resultatene presenteres for lærere, elever, FAU og skolens styre. To ganger pr år gjennomføres sosiometrisk undersøkelse på alle trinn. I tillegg gjennomfører skolen en relasjonsanalyse lærer- elev, elev- lærer en gang pr. skoleår.

Ansvarlige elevundersøkelsen: Kontaktlærere og avdelingsledere Ansvarlige sosiometrisk undersøkelse: Kontaktlærere og avdelingsledere Ansvarlig for presentasjon av resultatene: Skoleledelsen Ansvarlig relasjonsanalyse: VFL- ansvarlige og skoleledelsen
--

### Elevsamtaler/trivselsundersøkelse

- Sosiometrisk undersøkelse på alle trinn
- Minimum 2 faste elevsamtaler med spørsmål om skolemiljø pr. skoleår
- Uformelle samtaler med faglærer og kontaktlærer jevnlig.
- Samtale med skolens sykepleier og helseteam ved behov og/eller meldt bekymring
- Lavterskelmelding fra skolens ansatte følges opp av helseteam. Samtaler.

Kontaktlærer skal 2 ganger i året ha elevsamtaler i forbindelse med vurderingssamtaler der det også blir stilt følgende spørsmål:

- Trives du på skolen, i klassen, i friminuttet?
- Blir du mobbet eller utsatt for krenkende atferd?
- Mobber du andre?
- Kjenner du til noen som blir mobbet?

Ansvarlig: Kontaktlærer og helseteam
--------------------------------------



## Inspeksjon

Alle ansatte er lovpålagt å reagere på alle former uønsket adferd som for eksempel mobbing, vold, rasisme, diskriminering ol. Dette skal umiddelbart varsles rektor. Skolen skal jamfør aktivitetsplikten sette inn tiltak umiddelbart og senest innen en skoleuke. Skolen setter straks i verk observasjoner og dokumenterer rundt uønsket adferd.

Alle ansatte skal arbeide med å øke elevenes sosiale ferdigheter.

Ansvarlig: Alle ansatte

## 4 Aktivitetsplikten

Alle som arbeider ved skolen, skal følge med på om elevene har et trygt og godt skolemiljø. Alle skal gripe inn mot krenkelser som mobbing, vold, diskriminering og trakassering.

Alle ansatte plikter å varsle rektor dersom de får mistanke om at en elev ikke har det et trygt og godt skolemiljø.

Ved mistanke om at en elev ikke har et trygt og godt skolemiljø, skal skolen straks utforme aktivitetsplan og sette i verk tiltak.

Skolen skal sørge for at alle involverte elever blir hørt. Hva som er best for eleven, skal være grunnleggende hensyn i skolen sitt videre arbeide.

Skolen skal lage en skriftlig plan når det lages tiltak i en sak. I planen skal det stå:

- a) Hvilke problem tiltakene skal løse
- b) Hvilke tiltak skolen har planlagt
- c) Når tiltakene skal gjennomføres
- d) Hvem som er ansvarlig for gjennomføringen av tiltakene
- e) Når tiltakene skal evalueres.

Skolen skal dokumentere hva som blir gjort for å oppfylle aktivitetsplikten etter første til femte ledd i §9A-4.

Hvis evalueringen for eksempel viser at en elev fremdeles opplever mobbing og/eller andre krenkelser, skal dette føre til at skolen setter inn reviderte tiltak i samarbeid med eleven og foresatte

Det er viktig med dokumentasjon av kommunikasjon med elever og foresatte, dokumentasjon av de involverte parter saksforståelse og en dokumentasjon rundt skolens vurdering av saken.

Ansvarlig: Alle ansatte. Skoleleder har overordnet ansvar



## 5 Sanksjoner mot uønsket adferd og krenkelseser

Det er bare den/de elevene som har gjort seg skyldig i reglementsbrudd som kan få sanksjoner. Kollektiv avstraffelse er ikke tillatt.

- Påtale eller anmerkning fra skolens ansatte.
- Påtale fra skolens ledelse.
- Kontakt med hjemmet og involvering av foresatte.
- Nedsettelse av karakter i orden/adferd.
- Utelukking fra klasse/gruppe resten av timen

Uønsket adferd og krenkelseser skal stoppes umiddelbart

- Samtaler med de involverte vil bli gjennomført.
- Alle typer straffbare forhold som skjer på skolens område, på skoleveien og ved aktiviteter i regi av skolen, meldes til politiet ved rektor.

Saksbehandling ved refsingstiltak.

-Før det treffes avgjørelse om refsingstiltak, skal eleven ha mulighet til å forklare seg muntlig for den som skal ta avgjørelsen Jfr. Friskolelova § 3-9 og § 3-10.

- Refsingstiltak og begrunnelse skal nedtegnes.

Før det treffes vedtak om bortvisning eller tap av rettigheter, skal det vurderes om det er mulig å bruke andre hjelpe- eller refsingstiltak.

-Ved særskilte refsingstiltak skal forvaltningslovens regler om enkeltvedtak følges.

Eleven har dermed rett til blant annet dokumentinnsyn, partsuttalelse og klage i samsvar med bestemmelsene i kapittel IV-VI i forvaltningsloven.

- Vedtaket skal være begrunnet og opplyse om klageadgang, klagefrist, den nærmere fremgangsmåte ved klage, og om retten til å se sakens dokumenter.

-Dersom vedtaket kan tenkes gjennomført til skade for eleven før klagesaken er avgjort, skal det også gjøres oppmerksom på adgangen til å be om at gjennomføringen utsettes, jf. forvaltningsloven § 42





## **6. Kontinuitet og evaluering.**

Handlingsplanen skal årlig vurderes i forhold til videreutvikling og utbedringer. Dette skal gjøres i:

- Personalet
- Elevråd/klasseråd
- FAU
- Skolens styre

Planen blir også gjennomgått med foresatte på høstens foreldremøte.

Elever som har opplevd å bli utsatt for eller selv har utsatt andre for krenkende ord eller handlinger, skal orienteres om at de vil få tett oppfølging av skolen i tiden etter at den krenkende atferden er avsluttet.

Ledelsen har det overordnede ansvaret for at skolen følger opp saker som gjelder elevenes psykososiale skolemiljø.

Skoleleder har ansvaret for å varsle styret om forhold som vedrører det psykososiale miljøet ved skolen.





## **Lov, rundskriv, veiledninger**

Opplæringsloven kapittel 9A – Elevenes sitt skolemiljø

Rundskriv Skolemiljø Udir-3-2017

Utdanningsdirektoratet har utarbeidet veileder «Mobbing og mistriksel – hva skal skolen gjøre?»

Informasjonsskriv til elever og foreldre «Nytt regelverk – nulltoleranse mot mobbing»

Power-pointpresentasjon (udir)

Kriseportalen (Personalomsorg)

## **Orientering og gjennomgang av nytt regelverk og plan blir gitt til elever og foresatte gjennom:**

- 1 Åpningsdagen for det nye skoleåret
- 2 Informasjonsskriv sendt hjem med elevene som ranselpost
- 3 Skolens hjemmeside
- 4 Styremøter
- 5 Møter i Elevrådet og FAU
- 6 Foreldremøter på alle trinn





### Ved mistanke eller melding om krenkende atferd har skolen følgende tiltaksliste

	Tiltak	Ansvarlig	Støtte	Gjøremål
1	Mistanke eller melding om at en elev ikke har det bra på skolen, mobbing etc.	Ansatt som får mistanke	Kontaktlærer rektor	Orienterer rektor om mistanke Gripe inn
2	Undersøke saken	Kontaktlærer, skolens helseteam	avdelingsleder	Vurdere mistanke, gjennomføre observasjoner
3	Samtale med eleven	Kontaktlærer, skolens helseteam	avdelingsleder helseteam	Dokumentere observasjoner og samtaler
4	Elevens opplevelse av skolemiljøet	kontaktlærer	helseteam, avdelingsleder	Klargjøre situasjonen Gjennomføre samtaler
5	Utforme skriftlig aktivitetsplan/tiltak	skoleleder	avdelingsleder kontaktlærer	utarbeide tiltak, gjennomføre og evaluere
6	Varsle den krenkedes foresatte	skoleleder	kontaktlærer	Samle informasjon om krenkelse - mobbing Informere om tiltak
7	Individuelle samtaler med de involverte	skoleleder	helseteam, kontaktlærer	Konfrontere Stoppe mobbing Samle informasjon om krenkelse – mobbing Lage plan for tiltak og finne løsninger
8	Samtale med andre elever som vitne	kontaktlærer	helseteam kontaktlærer	Få helhetsbilde Ansvarliggjør vitner Innhente informasjon og komme fram med løsningsforslag
9	Samtale med mobber(e) samlet	kontaktlærer	sosiallærer rektor	Samordne forklaring Arbeide med holdninger Konkretisere løsninger
10	Oppfølgingssamtale med den krenkede	kontaktlærer	helseteam kontaktlærer avdelingsleder	Evaluering av tiltak og situasjon
11	Kontakte krenkerens foresatte	skoleleder	kontaktlærer	Informere om krenkelser Tiltak fra skolen Råd om oppfølging
12	Samtale mellom krenker(e) og den krenkede	kontaktlærer(e) Helseteam	avdelings- leder	Klargjøre situasjonen Finne løsninger
13	Samtale i klassen	kontaktlærer	helseteam	Orienterer Ansvarliggjøre på løsninger
14	Oppfølging av tiltak, Legge til eller endre tiltak hvis det er nødvendig	kontaktlærer skoleleder	helseteam	Evaluere tiltak Involvere eleven og foresatte Revidere tiltak



**Den Norske Skole  
Gran Canaria**

**COLEGIO NORUEGO**

La Fundación de la Escuela Noruega de Gran Canaria

Calle Bjorn Lyng 4

35129 Barranco de la Verga

Telefon +34 928 15 29 00

Faks +34 928 73 65 57

postmottak@colegio.no

NIF: G-35396860

### Skriftlig plan for tiltak

§ 9 A-2 Retten til eit trygt og godt skolemiljø. Alle elevar har rett til eit trygt og godt skolemiljø som fremjar helse, trivsel og læring. § 9 A-4 Skolens aktivitetsplikt, fjerde ledd. Når ein elev seier at skolemiljøet ikkje er trygt og godt, skal skolen så langt det finst eigna tiltak sørge for at eleven får eit trygt og godt skolemiljø. Det same gjeld når ei undersøking viser at ein elev ikkje har eit trygt og godt skolemiljø.

<b>Elevens navn:</b>	<b>Klasse:</b>	<b>Født:</b>	<b>Dato:</b>	<b>Plan nummer:</b>
<b>Hvilket problem skal tiltakene løse?</b>				
<b>Hovedmål:</b>				
<b>Tiltak</b>	<b>Ansvarlig</b>	<b>Tidsperspektiv</b>	<b>Evaluering</b>	

**Sted:**

**Dato:**

Hvis du ikke er fornøyd med hva skolen gjør for at (du/barnet ditt) skal få det trygt og godt på skolen, kan du melde saken til fylkesmannen

